

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4To/23/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1620010475
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Karol Kováč
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1620010475.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu JUDr. Karola Kováča a sudcov JUDr. Vladimíra Buchvalda a Mgr. Michala Kačániho, PhD., v trestnej veci obžalovanej K. T., pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zák., o odvolaní prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Malacky z 01.12.2020 sp. zn. 0T/100/2020, na verejnom zasadnutí konanom 27. mája 2021 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. sa odvolanie prokurátora **z a m i e t a**.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Malacky z 01.12.2020 sp. zn. 0T/100/2020 bola obžalovaná K. T. uznaná za vinnú pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zák., na tom skutkovom základe, že

dňa 02.09.2020 v čase okolo 17:23 hod. v Malackách po ulici U. H., ako vodič viedla po predchádzajúcom požití alkoholických nápojov osobné motorové vozidlo značky Ford Galaxy, evidenčné číslo G pričom následne v čase o 17:23:15 hod. jej bola vykonanou orientačnou dychovou skúškou na AlcoQuant 6020 plus číslo K nameraná hodnota 1,52 mg/l alkoholu dychu, t. j. cca 3,17 ‰.

Za uvedenú trestnú činnosť bol obžalovanej podľa § 289 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 3, § 36 písm. j/, písm. l/ Tr. zák. uložený trest odňatia slobody vo výmere 5 mesiacov.

Podľa § 51 ods. 1 Tr. zák. s poukazom na § 49 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. bol obžalovanej výkon trestu odňatia slobody podmienene odložený a zároveň jej bol uložený probačný dohľad nad jej správaním v skúšobnej dobe. Podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. bola obžalovanej určená skúšobná doba 30 mesiacov a podľa § 51 ods. 3 písm. b/ Tr. zák. jej bolo uložené obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov.

Napokon podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. bol obžalovanej uložený aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu na dobu 3 roky.

Proti tomuto rozsudku ihneď po jeho vyhlásení podal odvolanie prokurátor v neprospech obžalovanej, ktoré smerovalo výlučne do výroku o treste.

V písomných dôvodoch podaného odvolania prokurátor uviedol, že v danom prípade nemožno uložený trest považovať za dostatočný, nakoľko obžalovanej bola bezprostredne po jazde v čase o 17:23 hod. nameraná hodnota 1,52 mg/l alkoholu v dychu (t. j. cca 3,17 promile), pričom ešte v čase o 17:43 hod. jej bola nameraná hodnota 1,56 mg/l alkoholu v dychu. Obžalovaná teda riadila osobné motorové vozidlo v stave ťažkej opitosti, teda v stave, ktorý predstavuje vážne ohrozenie života, zdravia a majetku. Hodnota 3 promile je považovaná už za vážnu otravu alkoholom s následkom ťažkej poruchy vedomia. Obžalovaná navyše riadila motorové vozidlo v pracovný deň, v čase vyššej premávky a vo vozidle za

takého stavu mala okrem svojich dvoch detí ešte aj kamarátkine dieťa. Z uvedeného možno vyvodíť odôvodnený záver, že v tomto prípade by bolo vhodné z dôvodu represie, ale najmä prevencie, či už vo vzťahu k obžalovanej alebo iným osobám, uložiť obžalovanej aspoň krátkodobý nepodmienečný trest odňatia slobody. Na tomto základe prokurátor navrhoval, aby Krajský súd v Bratislave zrušil výrok o treste napadnutého rozsudku a obžalovanej K. T. uložil adekvátny krátkodobý nepodmienečný trest odňatia slobody so zaradením pre jeho výkon do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

K odvolaniu prokurátora sa vyjadrila aj obžalovaná K. T. a to písomným podaním urobeným prostredníctvom svojho obhajcu. V rámci tohto vyjadrenia uviedla, že nesúhlasí s odvolaním prokurátora a s navrhovaným nepodmienečným trestom odňatia slobody. V tejto súvislosti poukázala na to, že sa k trestnému činu priznala a jeho spáchanie oľutovala. V jej prípade nešlo o recidívu, nakoľko sa skutku dopustila prvýkrát a to v mimoriadne citovo náročnom období, keďže v čase jeho spáchania prebiehalo na Okresnom súde Malacky rozvodové konanie, ktoré bolo pre obžalovanú mimoriadne traumatizujúce. Ďalej poukázala na to, že v súčasnej pandemickej situácii má pre spoločnosť dôležité postavenie a poslanie, nakoľko pracuje v trvalom pracovnom pomere ako lekár záchrannej služby, pričom preukázala, že sa dobrovoľne podrobila ochrannému liečeniu formou ústavnej liečby. Z uvedených dôvodov sa plne stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku, v ktorom súd okrem iného uviedol, že izolácia páchatelky bez predchádzajúcej kriminálnej minulosti od spoločnosti v prostredí iných páchatelov, má často nepríjemný dopad na odsúdenú a jej rodinu a to bez želaného efektu sebareflexie a prevencie páchania ďalšej trestnej činnosti. Záverom svojho vyjadrenia obžalovaná K. T. navrhovala, aby odvolací súd odvolanie prokurátora ako nedôvodné zamietol.

Na prejednanie odvolania prokurátora, krajský súd nariadil vo veci verejné zasadnutie, ktorého sa zúčastnil obhajca obžalovanej a prokurátorka krajskej prokuratúry. Odvolací súd vykonal verejné zasadnutie v neprítomnosti obžalovanej, nakoľko táto písomným podaním z 28.04.2021 výslovne požiadala, aby sa verejné zasadnutie vykonal v jej neprítomnosti, v dôsledku čoho boli v zmysle § 293 ods. 7 Tr. por. splnené zákonné podmienky na takýto postup.

Krajský súd na verejnom zasadnutí podľa § 326 ods. 5 Tr. por. s použitím § 269 Tr. por. doplnil dokazovanie čítaním vyjadrenia Základnej odborovej organizácie ZZS Bratislava z 03.05.2021, potvrdenia o hospitalizácii z 04.03.2021 a potvrdenia Záchrannej zdravotnej služby Bratislava - zamestnávateľa obžalovanej z 23.04.2021.

Prokurátorka krajskej prokuratúry na verejnom zasadnutí pred odvolacím súdom uviedla, že sa v plnom rozsahu pridrižiava písomne podaného odvolania. Navrhovala, aby krajský súd zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a sám rozhodol tak, že obžalovanej uloží krátkodobý trest odňatia slobody nepodmienečne so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia a zároveň jej uloží trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu na dobu 3 roky.

Obhajca obžalovanej na verejnom zasadnutí poukázal na písomné vyjadrenie k odvolaniu prokurátora. Navrhovaný trest považoval za nepríjemný aj vo vzťahu k rodinným pomerom obžalovanej a starostlivosti o maloleté deti. Obhajca záverom navrhol, aby krajský súd odvolanie prokurátora ako nedôvodné zamietol.

Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 315 Tr. por.) primárne konštatoval prípustnosť odvolania (§ 306 ods. 1 Tr. por.) a absenciu dôvodov na rozhodnutie podľa § 316 ods. 1 alebo ods. 3 Tr. por. a preto podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, riadiac sa pritom zásadou, že na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., pričom zistil, že odvolanie prokurátora nie je dôvodné, vzhľadom na správnosť a zákonnosť výroku o treste napadnutého rozsudku.

Povinnosťou odvolacieho súdu na základe revízneho princípu, determinovaným vyššie uvedeným ustanovením, bolo preskúmanie len tých výrokov, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie a preskúmanie správnosti postupu konania, ktoré predchádzalo týmto napadnutým výrokom rozsudku. Výnimkou z uvedenej zásady by bolo to, že by odvolací súd musel prihliadať aj na chyby, ktoré síce odvolaním neboli vytýkané, ale ktoré by boli takej povahy, že by odôvodňovali (po právoplatnosti rozsudku) podanie

mimoriadneho opravného prostriedku, t. j. dovolania v zmysle ustanovenia § 371 ods. 1 Tr. por. Takéto chyby však v posudzovanom prípade zistené neboli.

V nadväznosti na vyššie uvedené, ako aj vzhľadom k podanému odvolaniu zo strany prokurátora iba voči výroku o treste napadnutého rozsudku, a z toho vyplývajúceho rozsahu prieskumnej povinnosti, odvolací súd nepreskúmaval výrok o vine, vrátane právneho posúdenia skutku.

Odvolací súd v tomto smere iba konštatuje, že obžalovaná K. T. na hlavnom pojednávaní konanom 01.12.2020 urobila vyhlásenie v zmysle § 257 ods. 1 písm. b/ Tr. por., t. j. vyhlásenie, že je vinná zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe, následne samosudkyňa okresného súdu prijala vyhlásenie obžalovanej podľa § 257 ods. 7 Tr. por. Je nutné tiež uviesť, že pred prijatím vyhlásenia okresný súd obžalovanú poučil o jej právach, o zmysle priznania, jeho význame a prípadnom ďalšom postupe. Súd I. stupňa obžalovanej položil podľa § 257 ods. 4 a § 333 ods. 3 písm. c/, d/, f/, g/, h/ Tr. por. otázky, na ktoré obžalovaná odpovedala kladne a až potom okresný súd rozhodol uznesením, že podľa § 257 ods. 7 Tr. por. vyhlásenie obžalovanej prijíma a súčasne podľa § 257 ods. 8 Tr. por. vyhlásil, že dokazovanie v rozsahu v akom obžalovaná priznala spáchanie skutku nevykoná, pričom vykoná len dôkazy súvisiace s výrokom o treste.

Vzhľadom na uvedené, nezistiac žiadne procesné pochybenie v postupe prvostupňového súdu v súvislosti s vyhlásením obžalovanej a jeho prijatím v zmysle § 257 Tr. por., odvolací súd sa zaoberal iba výrokom o treste.

Na podklade odvolania prokurátora, ktoré smerovalo výlučne do výroku o treste napadnutého rozsudku, krajský súd v rámci revízného princípu zistil, že obžalovanej K. T. bol prvostupňovým súdom uložený nielen zákonný, ale i primeraný trest, či už do druhu, ako aj do jeho výmery.

Je potrebné zdôrazniť, že stanovenie druhu trestu a jeho výmery musí vychádzať nielen z podmienok upravených v ustanoveniach pri tom ktorom druhu trestu, ale je tiež potrebné dôsledne skúmať všetky skutočnosti významné z hľadiska účelu trestu obsiahnutého v § 34 ods. 1 Tr. zák., ako aj ostatné na účel trestu nadväzujúce kritériá rozhodujúce pre určenie druhu trestu a jeho výmery, ktorých zohľadnenie predpokladá úprava zásad pre ukladanie trestov.

Ustanovenie § 34 ods. 1 Tr. zák. o účele trestu je spolu s ustanovením § 34 ods. 4 Tr. zák. základným vodidlom pri určovaní druhu trestu a jeho výmery. Z hľadiska týchto ustanovení, uložený trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov a zároveň trest vyjadří morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Závery na primeranosť postihu páchatel'a trestného činu sa musia opierať o skutočný stav vecí a musia z neho vyplývať.

Po preskúmaní obsahu spisu a po vyhodnotení dôkazov vzťahujúcich sa k výroku o treste, odvolací súd dospel k názoru, že uložený trest ako celok, či už trest odňatia slobody vo výmere 5 mesiacov s podmienčným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu 30 mesiacov a s uložením probačného dohľadu, vrátane uloženého obmedzenia spočívajúceho v zákaze požívania alkoholických nápojov, ako aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu vo výmere 3 roky, je dostatočným trestom a odráža primeranosť trestu predovšetkým s ohľadom na spôsob spáchania činu (obžalovaná po požití alkoholu viedla osobné motorové vozidlo, v ktorom sa nachádzali aj ďalšie tri deti) a rovnako zohľadňuje osobu obžalovanej ako páchatel'ky súdeného trestného činu (ide o páchatel'ku, ktorá doposiaľ súdne trestaná nebola a z evidenčnej karty vodiča vyplýva, že doposiaľ bola iba jedenkrát postihnutá za priestupok a to v roku 2006). Treba si uvedomiť, že pod pojmom „výrok o treste“ v zmysle ustanovenia § 321 ods. 1, ods. 3 Tr. por. treba rozumieť súhrn všetkých čiastkových výrokov týkajúcich sa určitého trestu, alebo aj viac trestov popri sebe. Z tohto pohľadu nemožno izolovane hodnotiť primeranosť alebo neprimeranosť iba jedného trestu z viacerých trestov uložených popri sebe, ale toto hodnotenie sa musí vzťahovať na celý uložený trest. Vodičom motorových vozidiel, ktorí vedú motorové vozidlá pod vplyvom alkoholu, treba spravidla ukladať trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá, a to podľa okolností buď ako trest samostatný, prípadne popri inom treste (R 42/1978, R 15/1977). Okresný súd teda postupoval v súlade s doposiaľ ustálenou súdnou praxou, keď obžalovanej uložil trest odňatia slobody, ktorého výkon podmienčne odložil na skúšobnú dobu so súčasným uložením probačného

dohľadu, ako aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá, pričom v tomto smere mal na zreteli, aby takýto trest ako celok vyznel pre obžalovanú citeľne a viedol ju k tomu, aby sa takéhoto závažného a nebezpečného konania na úseku cestnej dopravy v budúcnosti vyvarovala.

Ďalej treba konštatovať, že okresný súd postupoval správne, keď ustálil poľahčujúce okolnosti spočívajúce v tom, že obžalovaná viedla pred spáchaním trestného činu riadny život (§ 36 písm. j/ Tr. zák.) a že sa priznala k spáchaniu trestného činu a trestný čin úprimne oľutovala (§ 36 písm. l/ Tr. zák.) a neustálil žiadne priťažujúce okolnosti (§ 37 Tr. zák.).

Za situácie ak prevažoval pomer poľahčujúcich okolností, prichádzalo do úvahy zníženie hornej hranice trestnej sadzby uvedenej v osobitnej časti Trestného zákona o jednu tretinu. V prejednávanej veci sa preto vychádzalo z upravenej trestnej sadzby do 8 mesiacov a v jej rámci bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 5 mesiacov, t. j. v hornej polovici trestnej sadzby. Z tohto pohľadu preto nemožno konštatovať, že výmera tohto druhu trestu je neprimerane nízka.

V súlade s ustanovením § 51 ods. 1 s poukazom na § 49 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. bol obžalovanej trest odňatia slobody podmiennečne odložený za súčasného uloženia probačného dohľadu nad jej správaním v skúšobnej dobe, ktorú podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. súd určil na 30 mesiacov, nakoľko účel trestu možno dosiahnuť aj bez výkonu trestu odňatia slobody, vzhľadom na osobu obžalovanej a prostredie v ktorom žije a pracuje, ako aj s prihliadnutím na okolnosti tohto konkrétneho prípadu. Prvostupňový súd postupoval správne, keď obžalovanej v rámci povolenia podmiennečného odkladu výkonu trestu odňatia slobody s probačným dohľadom uložil aj obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov.

V súvislosti s určením skúšobnej doby krajský súd zistil, že súd prvého stupňa použil nesprávne ustanovenie Trestného zákona, ak pri podmiennečnom odklade výkonu trestu odňatia slobody s probačným dohľadom podľa § 51 ods. 1 Tr. zák. rozhodol o určení skúšobnej doby podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. V takom prípade je potrebné aj pri určení skúšobnej doby použiť to ustanovenie Trestného zákona, ktoré je súčasťou ustanovení o tomto druhu podmiennečného odkladu výkonu trestu odňatia slobody. V posudzovanom prípade tak bolo pri určení skúšobnej doby potrebné aplikovať § 51 ods. 2 Tr. zák., nie § 50 ods. 1 Tr. zák. Krajský súd vychádzajúc z princípu stability súdnych rozhodnutí na uvedené pochybenie okresného súdu iba upozorňuje, bez potreby ho korigovať, nakoľko ide o pochybenie, ktoré na vecnú správnosť napadnutého rozsudku nemalo žiaden vplyv.

K odvolacím námietkam prokurátora, ktorý sa domáhal sprísnenia uloženého trestu v tom smere, aby obžalovanej bol uložený krátky nepodmienečný trest odňatia slobody, krajský súd poznamenáva, že okresný súd v tejto posudzovanej veci vychádzal tak z okolností prípadu významných pri posúdení závažnosti spáchaného prečinu, ako aj z kritérií pri ukladaní trestu, ktoré sú definované v ustanovení § 34 Tr. zák. a prihliadol aj na osobné, rodinné a pracovné pomery obžalovanej. Súčasne rešpektoval aj ustanovenie § 34 ods. 3 Tr. zák., ktoré prikazuje súdu, aby pri ukladaní konkrétnych trestov prihliadol aj na záujmy rodiny obžalovaného a ďalších jemu blízkych osôb, samozrejme, v rámci zákonných podmienok pre uloženie konkrétneho trestu. Možno síce súhlasiť, že závažnosť stíhaného prečinu je vzhľadom na množstvo nameraného alkoholu v dychu obžalovanej a skutočnosť, že v takom stave viedla motorové vozidlo, v ktorom sa nachádzali tri deti, vyššia, než je to u bežne sa vyskytujúcich trestných činov rovnakého druhu, avšak tieto skutočnosti nie sú jedinými kritériami pre spravodlivé a zákonné potrestanie obžalovanej, ktorú nemožno považovať za kriminálne závadovú osobu a ktorú by bolo nevyhnutne nutné sankcionovať trestom odňatia slobody s jeho priamym výkonom. V osobe obžalovanej pritom nejde ani o nedisciplinovanú vodičku, ktorá by bola v minulosti opakovane priestupkovo postihovaná. Obžalovaná presvedčivým spôsobom popísala rodinnú a osobnú situáciu, v ktorej sa nachádzala v období spáchania činu a z tohto hľadiska krajský súd nezistil žiaden dôvod, pre ktorý by nebol odôvodnený záver, že v prípade obžalovanej ide výlučne iba o exces z inak riadne vedeného života. Uloženie prokurátorom navrhovaného nepodmienečného trestu by v danom prípade nereflektovalo všetky funkcie trestu a v konečnom dôsledku by s ohľadom na osobu obžalovanej mohlo mať výrazne opačný efekt, než je ten, ktorý sa má podľa prokurátora dosiahnuť. Obžalovaná K. T. svojím postojom k spáchanému trestnému činu, ale aj svojím ďalším správaním preukázala výraznú mieru sebareflexie, tak ako na to správne poukázal aj súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku. Pozitívne aspekty u osoby obžalovanej vyplývajú aj z vyjadrenia Základnej odborovej organizácie Záchrannej zdravotnej

služby Bratislava, ktoré bolo spolu s ostatnými listinnými dôkazmi krajskému súdu predložené v rámci odvolacieho konania.

Vychádzajúc z vyššie rozvedených pomerov obžalovanej a okolností prípadu i odvolací súd zastáva názor, že uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody by bolo v rozpore s požiadavkami najmä individuálnej prevencie, ale aj s ostatnými funkciami trestu. Inak povedané, v posudzovanom prípade je potrebné trest individualizovať tak, aby plnil účel uvedený v § 34 ods. 1 Trestného zákona. V zmysle týchto úvah odvolací súd považuje podmienený trest odňatia slobody za súčasného uloženia probačného dohľadu a obmedzenia spočívajúceho v zákazu požívania alkoholických nápojov a uloženia trestu zákazu činnosti za vyhovujúci výchovnej, ochrannej, preventívnej a aj represívnej funkcii trestu. Oba uložené tresty sú svojou výmerou a pri podmienenom odklade trestu odňatia slobody aj skúšobnou dobou, adekvátne aj k samotnej závažnosti tohto prečinu a nepochybne od nich možno očakávať, že povedú k dosiahnutiu účelu trestu.

Záverom odvolací súd sumarizuje, že obžalovaná K. T. svojím doposiaľ bezúhonným spôsobom života dáva reálnu možnosť predpokladať, že účel trestu možno v jej prípade dosiahnuť i bez jeho výkonu, a teda uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody nie je nevyhnutné. Trest odňatia slobody s probačným dohľadom, ktorý bol obžalovanej uložený napadnutým rozsudkom, plne zohľadňuje všetky Trestným zákonom stanovené požiadavky a javí sa ako vhodný nástroj na dosiahnutie všetkých funkcií trestu. Súd prvého stupňa určil výmeru trestu, dĺžku skúšobnej doby i primerané obmedzenia v rámci probačného dohľadu správne a efektívne, pričom zároveň dodržal zákonom stanovené kritériá. Uložený trest súčasne poskytuje primeraný priestor na monitorovanie správania obžalovanej z hľadiska jeho súladu so zákonom a to po dlhšie časové obdobie. V neposlednom rade je v uloženom treste vyjadrený aj jeho difamačný účinok.

Zákonným kritériám zodpovedá aj uloženie trestu zákazu činnosti viesť akékoľvek motorové vozidlá vo výmere 3 rokov, pričom výmeru tohto trestu odvolací súd považuje za primeranú aj z hľadiska ochrany ostatných účastníkov a z výchovného aspektu. Pri preskúmaní výroku o treste zákazu činnosti napadnutého rozsudku teda krajský súd nezistil žiadny relevantný dôvod, pre ktorý by bolo možné považovať výmeru tohto druhu trestu za neprimeranú.

Všetky zistené skutočnosti viedli odvolací súd k záveru, že výrok o treste napadnutého rozsudku je vecne správny, zohľadňujúci všetky atribúty významné pre ukladanie trestov.

Vychádzajúc z vyššie uvedených právnych úvah a záverov, odvolací súd o odvolaní prokurátora rozhodol spôsobom, vyplývajúcim z výrokovej časti tohto uznesenia.

Predmetné rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 163 ods. 4 Tr. por. v spojení s § 180 Tr. por.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.